

STATENS LØNNSUTVALG

SAK 1/09

År 2009, den 23. november holdt Statens lønnsutvalg møte i FAD's møtelokaler.

Lønnsutvalgets sammensetning ved behandling av saken:

Sorenskriver Stein Husby
Dommer Eva Nygaard Ottesen
Lagmann Reidun Wallevik
Ass. personaldirektør Per Kristian Knutsen
Underdirektør Grete Antonie Jarnæs
Avdelingsdirektør Kyrre Stenbro
Avdelingsdirektør Ann Margaret Løseth
Sekretær Randi Stensaker
Leder Pål N. Arnesen
Generalsekretær Ragnar Ihle Bøhn
Forhandlingsdirektør Per Engebretsen

Parter:

- Politiets Fellesforbund (PF)

- x politidistrikt (HP)

Saken gjelder:

TVIST MELLOM x POLITIDISTRIKT OG POLITIETS FELLESEFORBUND x I
FORBINDELSE MED LOKALE FORHANDLINGER ETTER
HOVEDTARIFFAVTALENS PKT 2.3.4 NR 3

Det ble ikke reist innsigelser mot utvalgets sammensetning.

Etter drøftinger i Statens lønnsutvalg den 16. mars 2009 avsa utvalget slik

k j e n n e l s e:

Statens lønnsutvalg skal bemerke:

Utvalget må i denne sak ta stilling til dets kompetanse.

Ved meklingen i statsoppgjøret 2008 fremgår det av Riksmeklingsmannens møtebok for perioden 30. april – 23. mai at det er foretatt endringer i Hovedtariffavtalen i staten 2008-

2010.

For nærværende sak er den relevante endring den nye bestemmelsen i HTA pkt 2.3.4. særlig grunnlag, hvor det er tilføyd en ny bestemmelse i nr. 3: ” Der dokumenterte lønnsforskjeller ikke kan forklares med annet enn kjønn, skal arbeidsgiver i samråd med de tillitsvalgte rette opp lønnsforskjellene i henhold til likestillingsloven § 5.”

Spørsmål som oppstår i nærværende sak – etter at Likestillings- og diskrimineringsombudet eventuelt har konkludert med at de påberopte lønnsforskjeller er forankret i kjønnsdiskriminering – er om Statens lønnsutvalg er tvisteorgan for forskjellen i lønnsnivå.

Kort oppsummert er problemstillingen om den nye bestemmelsen er en drøftingshjemmel, eller om den også er en bestemmelse som må oppfattes som rett for organisasjonene til etterfølgende forhandlinger med Statens lønnsutvalg som tvisteorgan.

Ved avgjørelsen av dette spørsmålet har utvalget delt seg i et flertall og et mindretall.

Flertallet – bestående av de nøytrale medlemmer og statens representanter – ser i all korthet slik på dette:

I tariffbestemmelsens ordlyd er begrepet ” i samråd med” benyttet, hvilket indikerer at dette er en drøftingsbestemmelse.

I motsatt retning trekker bestemmelsens plassering i HTA, idet den er plassert sammen med bestemmelse hvor Statens lønnsutvalg er tvisteorgan.

Flertallet vil imidlertid peke på at bakgrunnen for at bestemmelsen ble inntatt har en sentral betydning for løsningen av det aktuelle spørsmål. Det er opplyst at departementet tok initiativ til opprettelsen av bestemmelsen, idet statsråden ønsket å involvere organisasjonene i drøftinger av likelønsspørsmål og at dette burde komme til uttrykk i HTA. Det er arbeidsgivers plikt etter likestillingsloven å sørge for at loven overholdes. Fra statens side er det anført at det aldri har vært aktuelt å gjøre det foreliggende spørsmål til noen forhandlingsgjenstand.

Flertallet er etter en helhetsvurdering av de foreliggende rettskildefaktorer kommet til at spørsmålet om avgjørelse av selve lønnsnivået ligger under arbeidsgivers styringsrett.

Dette innebærer at Statens lønnsutvalg ikke har kompetanse til å behandle dette spørsmål etter at saken eventuelt har vært til behandling hos Likestillings- og diskrimineringsombudet.

I denne saken har Likestillings- og diskrimineringsombudet ikke vært inne i bildet. Dette innebærer at saken først må forelegges der, for så å bringes inn for Statens lønnsutvalg. Her vil da løsningen bli avvisning ut fra det resultat flertallet har kommet til.

Formell konklusjon på det nåværende tidspunkt er imidlertid at saken i utvalget utsettes til etter eventuell behandling hos Likestillings- og diskrimineringsombudet.

Mindretallet – organisasjonenes representanter - mener at bl.a. bestemmelsens plassering i HTA må være det avgjørende, idet dette indikerer at det har vært organisasjonenes mening at spørsmålet om lønnsnivå er forhandlingsgjenstand og følgelig tvisteløsning i Statens lønnsutvalg ved manglende enighet.

Mindretallet vil i tillegg påpeke at likelønn mellom menn og kvinner har vært et prioritert tema i mange år. Ved oppgjøret i 2008 hadde organisasjonene som intensjon – på bakgrunn av likelønnskommisjonens rapport å forsterke partenes forhandlingsrett. Ved at dette spørsmålet ikke blir gjenstand for forhandlinger, svekkes denne intensjonen.

Etter dette blir konklusjonen at saken utsettes.

Slutning:

Saken utsettes til etter eventuell behandling hos Likestillings- og diskrimineringsombudet.